

vende sig en øjeblikkelig Fordel til Skade for de Aktionærer, som blive tilbage.

Hvad maa da en Lov kræve? Den maa i første Række have Øje for, at selve Stiftelsen af Aktieselskabet er, hvad jeg vil kalde ærlig, at hvad der opgives ved Selskabets Stiftelse, er rigtigt, at altsaa de Værdier ere til Stede, som man opgiver ved Selskabets Stiftelse. Og dernæst det næste Spørgsmaal, Regnskabet: at Regnskabet giver en klar og rigtig Oversigt over Selskabets øjeblikkelige Stilling. Saa langt ere alle enige. Men saa kommer det næste Spørgsmaal, det er Livet, Aktieselskabets daglige Virksomhed. Det er der, Frygten og Uoverensstemmelserne komme frem. Det er ganske naturligt, at ogsaa indenfor Handelsstanden det Ord udtales, som vi kende saa godt fra andre Omraader: Selvstyret. Man er bange for, at Loven skal gribe for stærkt ind og derved skade den frie Rørelse i Selskabet. Selvfølgelig ere ogsaa om Livet visse Bestemmelser nødvendige, men paa dette Punkt gælder vel mere end de fleste andre Steder, at det bekendte tyske Ord: „In der Beschränkung zeigt sich erst der Meister“, er Sandhed.

Jeg vil her gerne gøre et Par Bemærkninger om min egen personlige Stilling til Lovforslaget. Som jeg allerede bemærkede, er det affattet af en Kommission, som er nedsat af Handelsministeriet, og hvori Handelsministeriets Embedsmænd have fungeret. Allerede dette vil gøre det naturligt for mig at fremsætte det i samme Form, hvori Kommissionen har foreslaaet det, selv om jeg paa visse Punkter har en noget anden Opfattelse end selve Forslaget, men i hvert Fald vil jeg være rede til Forhandling om de forskellige Punkter paa Sagens senere Gang i Livet. — Jeg har endvidere ment det rigtigst at lade nogen Tid hengaa mellem, at Betænkningen kom ud til Offentligheden, og at jeg bragte Lovforslaget frem, for at give Handelsstanden og andre, der interessere sig for Sagen, Lejlighed til at debattere den. Som de Herrer vide, har der været afholdt talrige Møder om denne Sag baade her i København og i Provinserne. I det store og hele finder jeg, at Forslaget er et stort og godt Arbejde og særdeles tjenligt til at danne Grundlaget for de Forhandlinger, som derefter ville finde Sted i dette høje Ting. Jeg skal særlig fremhæve, at Reglerne om Stiftelsen af Selskaberne ere meget omhyggeligt udarbejdede, og jeg tror, at disse Regler, som vedrøre et saa vigtigt Punkt, i det store og hele ville finde

Tilslutning. Det kan maaske siges, at Reglerne for Stiftelsen snarest ere for minuttøse. Der gives bestemte Regler om Stiftelsen; der skal først og fremmest foreligge en skriftlig Overenskomst om Stiftelsen med Oplysninger om alle Forhold, der vedrøre det, der skal findes i Bekendtgørelsen i Bladene med Subskriptionsindbydelse. Blandt disse er Oplysning om, hvorvidt der findes Præferenceaktier, om der kan gøres Indskud af andet end kontante Penge, om Selskabet skal overtage Forretninger eller bestemte Formtøgenstande, om Stifterne skulle have særlig Godtgørelse for deres Udgifter, og lignende. De ville se, at det er en Mængde Forhold, som Stifterne skulle klarlægge ved Stiftelsen af Aktieselskabet. — Efter Tegningsfristens Udløb kommer saa den konstituerende Generalforsamling, hvor Dokumenterne med Motiveringer skulle være fremlagte, og derefter kommer Anmeldelsen til Aktieregistreret og Bekendtgørelse i en særlig Registreringstidende foruden i Statstidende. Jeg glemte at sige, at der paa den konstituerende Generalforsamling vil blive Adgang til Forhandling og Afstemning om, hvorvidt der skal nedsættes et Udvalg til nærmere at undersøge de Papirer, der ere fremlagte. Endvidere vil der paa enhver senere Generalforsamling af Majoriteten kunne bestemmes, hvorvidt der, hvis man maatte mene, at Stifterne paa nogen Maade have baaret sig urigtigt ad, skal gøres Ansvar gældende imod dem.

Hele Stiftelsesspørgsmaalet er altsaa behandlet meget omhyggeligt, man har søgt at gøre Stiftelsen saa klar som muligt, det er jo den første Betingelse for en god Aktielov. Jeg skal gøre et Par Detailbemærkninger om selve Stiftelsen. I § 4 bestemmes det, at Selskabets Kapital skal være mindst 10,000 Kr., og at Aktierne skulle lyde paa mindst 100 Kr. Selvfølgelig ere disse to Tal vilkaarligt valgte. I den første Kommissionsbetænkning var det foreslaaet, at Aktiekapitalen skulde være mindst 50,000 Kr. Der kom imidlertid talrige Klager frem over, at dette Beløb var for stort, og at det vilde skade forskellige smaa Aktieselskaber, ganske særlig de smaa Sejlskibsaktieselskaber, og man er derfor her gaaet ned til 10,000 Kr. At gaa lavere vilde rumme en ret stor Fare. Vi have set, at der er dukket en Mængde ganske smaa Aktieselskaber op. De ere for det første i Strid med det, der er og maa være Grundtanken i hele Aktieselskabsordningen, nemlig at et